

Domácí kuchyně žije

Existují vůbec skutečně typická česká či moravská jídla, a která to vlastně jsou? V zahraničí znají naši svíčkovou, pražskou šunku a koláče.

FOTO: JIŘÍ POLÁČEK

Nedávny svátek svatého Martina, který už je opět spojován s prvním ochutnáním mladého vína a typickou svatomartinskou husou mezi gurmány i gurmety, znovu nastolil otázku, jaká že vlastně je česká či moravská kuchyně a co ji reprezentuje a činí jedinečnou. Éra socialistických RaJů a strašlivých školních jídelen zkazila chuť celým generacím a z některých tradičních skvělých jídel, pokud jsou ovšem dobře připravena, učinila doslova strašáky. Kuchařské řemeslo u nás na celá desetiletí zcela ztratilo kredit a mnohý rodič v té době strašil synka, že když se nebude učit, půjde za trest na kuchaře. Bohužel jenom v některých rodinách se dál předávalo autentické kuchařské umění předků v přípravě typických domácích jídel z generaci na generaci. Mnohdy navíc chyběly suroviny, ingredience a leckde i chuť se „patlat“ s nějakými složitostmi. Porevoluční expanze chutově aseptických fastfoodů, v čele s různými hamburgáry a leckdy pofidérními pizzeriemi, obnově našich kulinařských tradic také nepřispěla.

Až příliv zahraničních turistů po pádu železné opony vyvolal nejenom v odborných kruzích diskuse o tom, co a jestli vůbec je nějaká typická česká či moravská kuchyně. Zahraniční návštěvníci totiž většinou kromě návštěvy pamětihodností chtějí ochutnat k takřka povinnému pivu i něco typicky českého (moravského). Přitom u většiny našinců převládá v tomto směru jakési obecné povědomí o tom, že typická česká a moravská kuchyně je jenom „vepřoknedlozelo“. Sem tam si ještě někdo vzpomene, že by to taky snad mohla být svíčková na smetaně.

Prolínání a ovlivňování

Jaká tedy vlastně je typická česká (moravská) kuchyně a co jí skutečně reprezentuje? Odpověď na zdánlivě jednoduchou otázku není snadná. Na našem území se totiž nikdy nevařilo v jednom stylu, jednotlivé regiony byly ovlivňovány bez ohledu na hranice svými sousedy. Navíc kuchyně, stejně jako celá společnost, podléhala nejrůznějším vlivům daným dobou. Proto se kuchyně vyvíjela ji-

